



Nro. 20.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indult Bétsből, Kedden September 6-ik napján
1803-ik októberben.*

B é t s .

A' Fényes Portának Párisba küldött követtye Aleth-Effondi, a' múlt héten hatkotsival ide érkezett, 's öt napokig tartó mulatása után innen, Lintzen, és Regensburgon keresztül egyenesen Párisba fog utazni. Magával 12 különös szépségű Arábiai mén lovat vilzen, a' mellyeket tudniillik a' Nagy úr a' Frantzia első Conzulkak ajándékba küld.

A' Gallitziából ide jött tudósítás szerént, hadi miniser Károly Királyi Fő Herczeg ezen folyó Septembernek 11-ik v. 12-ik napján visszafelé vett utjában Budára fog menni, ott két napmá,

latni, 's onnan maga útját a' Minkendorfi tábor helyre folytatni.

A' Pesti Kir. Universitásban az Anatómiának egy időtől fogva rendkívül való Professorát S z e n n i n g J á n o s, és ugyan ott Chirurgiæ supplens Adjunctust E c k s t e i n F e r e n c z Urakat, azon tudományokban, mellyeket ők eddig ott tanítottak vala, Publicus és Ordinarius Professorokká tenni méltóztatott Fels. Urunk.

A' Magyar Kurirnak Augustus 5-dik napján 11-ik szám alatt költ datájának 165-ik, és 166-ik lapjain egy olly vízi emberről való historiátközlöttünk Erdemes Olvasóinkal, a' kit az Eszterházy hercegség Sopron Vármegyei uradalmában az úgy nevezett Királytóban, 1776-ik esztendőben a' halálszok fogtak, a' Kapuvári Tisztartónak által adtak, a' ki azon vízi embert szoros őrizet alatt tartatta, tápláltatta és neveltette. E' dolgot a' Pozsonyi német újság leveleknek írója, mint valóságos történetet úgy adta elő, 's azt tartya ezen vízi ember felől, hogy ez valósággal a' víz alatt élt és lakott volna sok esztendőig.

A' Magyar Kurirnak egyik Írója, a' ki mind a' természeti, mind az Orvosi tudományokat is sokáig, tanulta, és gyakorlotta, ezen vízi embernek meg fogattatását nem hozta ugyan kétségben; mindazáltal meg nem foghatta, 's ma sem foghattya azt meg, miként lehessen annak az embernek, a' ki a' maga születésének első szempillantájától fogva levegővel élt, lélekezett, és pihegett, a' vízben, és víz alatt élni. A' Pozsonyi Német újságoknak írója, újság leveleinek 9-ik Augustusi darabjában sajnálani lattatik, hogy a' Magyar Kurir írója az ő elő adását nemü némüképpen kétség-

ből hozzá, 's azt allegálja, hogy minden itthoni, és külföldi újság levelek, még a' Bécsi udvari Diarium is, az ő relátzióját helybe hagyták, 's a' tudós világgal közleni kívánták. Ezt én nem tagadom; de úgy tartom, hogy ha ezen újság leveleknek írói a' természeti, és Orvosi tudományokban, nevezetesen a' Physiologiában jártasok lettek volna, több ellevetéseket hoztak volna elő, mint sem én. — Meg engedem; hogy ez a' vízi ember, mint a' vad retze, lúd, és Egyiptombán a' Krökodilusok, és vad lovak (Hypopotami) a' vízben lakott és élt, de nem a' víz alatt; a' melly a' levegő éggei való elest meg akadályoztattja, és valamint az embereket, úgy az levegő égben élni szokott oktalán állatokat is egynehány szempillantat múlva meg fojtja. Hogy az én kételkedésem fundamentum nélkül való nem volt a' Bécsi Diarium; 3-ik Septembéri darabjának 3358-ik lapján elő adódott magyarázatból kitettzik; melly is ekként van:

Az ezen újság leveleknek (t. i. a' Bécsi Diariumnak) 61-ik szám alatt költ darabjában elő bészélt vízi embernek históriájáról, a' Kapuvári Herczeg Elzterházy uradalombéli hivatal protocolumjából velünk ezek közöltettek: „1749-dik éfztendőben Martzius 15-ik napján, két Kapuvári hálász; úgymint Nagy Ferentz, és Molnár Mihály egy vad allathoz hasonló fitzkót fogtak, a' ki az emberhez tökéletesen hasonló, és mint egy 10 éfztendős vólt, a' Kapuvári kastélyba vitetett, és mivel beszélni nem tudott, conditinate kereszteltetett meg, kirül illy jegyzés találattik az oda való matriculában; Anno 1749 17 Marty baptisatus est sub conditio-

ne puer Clemens repertus in sylva Eger Stephanus, circiter 8 annorum, cujus patrini Michael Hochsinger et Anna Maria Melznerinn &c. Eza' gyermek (így olvassatik továbbá azon Kapuvári Uraság tisztyeinek protocollumában) mezitelen, kerek fejű, kis szemű, lapos orrú, és széles szájú volt, egész teste még a' feje bőre is olly vastag volt, mint a' halnak a' héjja, teste izei nevezetesen, keze és lába ujjai igen hosszúak voltak, fűnél, szénánál, szalmánál egyebet nem evett, a' köntöft magán nem szenyvedhette, és ha maga körül embert nem látott, mindjárt a' Kastély lántzába lévő vízbe ugrott, 's mint a' hal úgy tudott úszni. — Tsak nem egész elztendeig tartatott ezen kastélyban, idővel a' főtt ételt is meg ette, a' köntöft magán meg szenyvedte, 's lassan lássan hasonlóva lett a' több emberekhez, 's ezen okból a' trabantok is hittek nékie, 's nem tartották olly szoroffan mint eleinte. Egyszer, mikor ingyen nem is gondolták volna, el tűnt, 's többé fel sem is találtatott. Kétség kívül a' kastélytól nem messze folyó Ráb vizébe ugrott, és ismét a' Hanyságba, a' hol tudniillik találtatott vala, úszott. — Így ír a' Kapuvári Uraság tisztyei Kancelláriája Augustus 8-ikán 1803-ik elztendőben."

Mind ezekből illy igazságokat lehet ki húzni: 1) hogy ezt a' vizi embert a' fent nevezett két halász, nem a' vízben hanem az Egri István erdejében találták. — 2) hogy kitsinységétől fogva az emberek társaságán kívül élt, 's ezen okból testének formája is, a' nem nevelés miatt, sokban meg változott, sem beszélni, sem egyenesen lenni

állani és járni nem tudott. — 3) A' vízben úzni ugyan jól tudott, de abban is nem mindenkor, a' víz alatt pedig soha sem lakott — 4) A' testén lévő bőrt sem lehetett egészen hal héjának tartani, hanem csak ahoz valamiben hasonlónak. — 5) Nem hallal és rákkal, hanem barmok módjára, füvel, fűzénával és szalmával élt. Akadémiákon laktomban a' Lipsiai Tudósok Collectiójának egyik darabjában (in Actis Eruditorum Lipsiensium) azt olvastam, hogy Sobiesky János Lengyel Király uralkodása alatt, a' Lythvaniai Herczégben, egy nagy erdőben, a' medvek seregében egy mintegy 18 esztendőös ifjat találtak a' vadászok, a' ki valamint a' medvék, úgy négy kéz láb járt, beszélni semmit sem tudott, hanem csak bömbölt, hasonlóképen füvel 's erdei gyümölcsökkel élt, és lassan lassan tanítottatott meg az egyenes járásra, főtt eledelek evésére, és beszédre.

M a g y a r O r f z á g.

U g o c s a V á r m e g y é b ő l Augustus 8-dik napján. Csász. Kir. udvari Tanácsos, a' Sz. István vitézi Rendjének kis keresztése a' Fels. Királynak a' törvényes dolgokban képét viselője, és a' Fels. Királyi Táblának Előülője, nagy méltóságú Semsei Semsey András Ur Eö Nagysága, ezen Tekintet. N. Vármegye Fő Ispányi székébe, Kir. Biztos Méltos. Báró Idösb Perényi János Cs. Kir. Kamarás Eö Nagysága által, Nagy Szülös mező városában, a' múlt Julius 5-ik napján iktatódott bé, melly bé iktatás következő czeremoniával ment végbe.

Minekutánna fenn tisztelt kedves fő Ispányunk a' nevezett Királyi Biztos Ur Eö Nagyságával együtt a' már regen ohajtott napon, úgymint Julius 4-ik

napján, Nemes Vármegyénk kebelébe szerentsés-
sen bé érkezett, és az Eő Nagyságok meg közön-
tésekre és el fogadásokra előre ki rendelt Depu-
tatus Uraktól N. Szöllősrre, sok mazzár ágyú-
durogásai közt bé kisírtetett vólna: a' következett
napon, úgymint Julius 5-ikén, az ezen Megyebéli,
és más néhány Nemes Vármegyéből szármossan
egybe gyült Uri Rendek és Nemesség fényes gyü-
lekezetében, a' Nemes Vármegyé szálajában meg je-
lennvén, a' számokra kélzített asztal mellé le ül-
tek. —

Leg elsőben is a' Méltos. Királyi Biztos az
egybe gyült Statusokat és Rendeket, ékes Deák
nyelven szóllította meg, és mind a' magának szól-
ló Kir. Kegyelmes Decretumot, mind a' Fő Ispány-
ságról költ Kir. függő petsétes adomány levelet,
mellyben mind a' Méltos. Fő Ispány Ur Ö Nagy-
sága, mind ditső Ösei nagy érdemai elől számlál-
tatnak, fel olvastatván, beszédét a' Méltos. Fő Is-
pány Urhoz fordította, a' ki is azon túl, Fő Tisz-
telendő Korom Mihály Fő Esperest és Szatth-
mári Plebanus Ur, a' Kir. Decretum mellé rekez-
tett esküvés formáját előtte fel olvasván, a' hitet
le tette. — Előbb ugyan a' Kir. Biztos Urhoz De-
ák nyelven, azután a' Tek. Rendekhez Magyar
nyelven szóllott, melly beszédjét Eő Nagysága Ked-
ves Fő Ispányunk el végezvén, ezen Tek. Ugocsa
Vármegyének mostani igen érdemes Fő Notariusza
Titt. Csebi Pogány János Ur, a' Tek. Rendek-
nek nevében Eő Nagyságokat az időhöz alkalmaz-
tatott rövid, de igen velős és szép Magyarsággal
irt beszéddel fogadta, és a' Tek. Rendek is sok
Vivát kiáltások és mazzár ágyú durogások
közt egész örömmel tisztelték.

Mindezeknek végződésekkel, egynéhány Kir. Intimatumnoknak fel olvasása után, mind Eö Nagyságok, mind a' Tek. Rendek, a' Sz. Ferencz Szerzetebéli Papok templomába mentek bé, és ottan ilendő buzgósággal Te Deum laudamustartottak. Ezt követte az arra a' végre három helyen készített hosszú asztaloknál tartott, és újlag ágyúk durogásai közt, sok vivat kiáltással tetézt vendégség.

Szattmár Vármegyéből Kis-Afzony havának 16 ikán. Az aratás a' mi Megyénkben, Isten jóvóltából, alkalmas terméssel jött, és midőn a' hordáshoz egész átallyában néki estek volna az emberek, ezen folyó hólnap 12 ikétől 14-ikéig oly hatnatos effő került elő, melly szüntelen tartott egy végtibe, úgy annyira, hogy a' tallón lévő kerefsztek fenekig meg áztak, mellyeket most a' szegény gazdák széllyel hanyván fel-állongatva szárítgatnak, különben már is tsirába költék bennek a' buzafajok. Ezen mód nélkül való eszözést az aratás előtti sok jégessők meg előzték, mellyek ugyan, halá legyen az egeknek, határunkon nem fordultak meg, de néhány helyeken, nevezetessen Zsádányban, Óváriban, Csahólczon, és Orofziban, a' hol a' jégesső által ment, tsak a' csonka tallót hagyta meg, és ottan az idén semmit sem arattak.

De bezzeg ha az erköltsi időt meg tekintjük, fokkal többet nyom a' másiknál; mert non hospes ab hospite tutus; a' gallérjának sem hihet már az ember, annyi a' tolvaj 's egyéb gonosztévő közöttünk, hogy bátran egyik helységből a' másikbanem utazhatunk, és annyi bátorsággal vannak már, hogy egy nyolczad rész flatio közt is el ál-

lyák az utját a' kereskedőknek, és mindenétől, 's nagy szerentse hogy életétől is meg nem fosztyák. A' mezeli munkásoknak ki vitt eledeleket az útban el veszik, és addig az étel vivőt sem szólani, sem helyéből ki mozdítani nem engedik, míg az eledelt fel nem falják. — De a' mi ifzonyosabb dolog, a' minapában egy B... mintegy 60 esztendő s affzony embert egy gonofztévő meg ragadván, a' tengeri (másként kukuritza) közzé vitte, 's ott gonofz czéllját rajta el követte, a' ki bújában e', vagy külső szenyyes meg sértetése miatt egy hólnap múlva meg is hólt. O tempora! o mores!

Orosz Birodalom.

A' Petersburgi közönséges újság levelekből két meg tartásra méltó dolgot olvasunk, mellynek egyikéből, a' most ditsőffégesen uralkodó I. Sándor Orosz Császárnak a' tudományok és Tudósok eránt való, nagy hajlandósága, a' másiktól az ő igazságot szerető jó szive tündöklük ki. — Az elsőbb abban áll, hogy a' Dorpati Evangélika fő Oskolának számára, a' mult Májusban ismét 120 ezer rubelt ajándékozott olly végre, hogy azt azon épületekre fordítaná azon Universitas, a' mellyekre nagy szüksége vagyon. Több summának adására is ajánlotta ez a' kegyelmes Császár önnön magát. — E' mellett a' Lieflandiai falusi oskolák számára is hetvenöt ezer rúbelt ajándékozott. — Az utolsóbb abban áll, hogy egy Petersburgi Nemes ifjat, a' ki egy ártatlan hajadont a' házasság meg ígérese által el tántoritott, 's azomban tett igiretét még sem telyesítette, jó summa pénzre, 's e' mellett hat esztendeig tartó tömlöczre büntette.

A' múlt Julius 30-ik napján, az egész Császári familiának jelenlétében ismét a' levegő égbe utazott, a' most Pétersburghban tartózkodó Parisi levegő hajós mester polgár Garnerin. Orosz Császári Generál Lajtmant Lew off 2000 rubelt fizetett néki tsak azért, hogy őtet magával a' levegőbe fel vitte. Ekkor is egynéhány ezer rubelt vett bé. Első levegőbe való utazásakor 15000 rubelt keresett, de a' melly keresményéből második levegőbe való utazásáig 12 ezer rubelt már el jádzott. — Azok a' hét Japponiai emberek, a' kiket néhány esztendővel ennekelötte, a' Kamtsatkai tengeri partokhoz vetett a' tengeri szélvélz, és a' kik Sziberián által Pétersburgig 1200 mértföldet utaztak, most már hazájokba vissza tértek.

Petersburghban közönséges helyeken is azt beszélik, hogy az Orosz Császári udvar Londonban lévő követje által olly kinyilatkoztatást tétetett volna a' Londoni fő Kormányfzéknél, hogy ha fel nem szabaditják az Albis és Vézer folyóvizeket, ő, tudniillik az Orosz követ Londont hagyja oda. Hogy nem minden fundamentum nélkül való hir légyen ez, onnan is ki tétzik, hogy Augustus közepe tájján Londonban is nagy hire volt ennek, a' mint a' következőkből látni fogjuk.

N é m e t O r s z á g.

Az új Vál. Fejedelmeknek, a' Vál. Fejedelmek Collegiumába való bé iktatások, a' mint a' 23-dik Augustusi Regensburgi közönséges levelek beszélik, az előtt való nap ment végbe a' szokott móddal és tzeremoniákkal. Dél előtt tizenegyed fél órakor, a' régi Val. Fejedelmeknek, úgymint a' Saxoniai, Baváriai, Brandenburgiai, Cseh Országai és Hannoverai Vál. Fejedelmeknek ott lévő követ minifterjeik

a' város palotájának szálajába öfzve gyűlvén , a' Német Birodalombéli kvártély mester által az új Vál. Fejedelmeknek minifterjeiket magok közibe hívták, a' kik követezendő rendeljelentenek meg hat lovas hintokba udvari tisztyeiktől és livrás tselédjeiktől kisirtetve, úgymint elsőben a' Würtembergi, másodszor a' Bádénii, harmadszor a' Salzburgi, negyedszer a' Hefzen-Kaffzeli Vál. Fejedelmeknek minifterjeik. A' meghagyatott hat szabad Imperialis városoknak minifterjeik 11 órakor mentek azon gyűlésbe, mellydel után egy órakor végzette a' maga ülését. Az Imperialis fő Cancellarius és Vál. Fejedelem 40 fogásra való ebédet adott e' napon, mellyet fényes bal követett estére. A' Hannóverai Vál. Fejedelemnek Regensburgban lévő követ minifterje ezen alkalmatossággal adott be Hannóvera elfoglaltatása ellen protestatiót.

Berlinből Auguft. 20-dikén. Jénai Professor, és udvari Tanácsos Schütz Ur, az oda való Litteratura újságokkal együtt, mellynek ő első redactora és kormányozója, a' Hálai Univerfitásba fog által menni. Tudniillik a' Fels. Prufzizai Király, mint a' tudományoknak és Tudósoknak nagy Mecenása, Schütz, Erlich, Loder, az ifjabb Hufeland, Paulus, és ezeken kívül még három Jenai Professorokat nagy fizetéffel maga szolgálatjába vett, a' kik mindnyájan a' Hallai fő Oskolába fognak által tétetödni. A' Jenai Litteratura újságoknak Halába leendő által tétésekből származható kárnak vissza térítése végett 10 ezertalért fizetett a' nevezett Felség.

Hannóverából Auguftus 16-dikán. A' Frantzia első Conzul születése emlékezetes napját

tegnap, a' Herrenhauseni kastélyban, Fr. Generál M o r t i e r, több General tarsiával egyetemben 300 fogásból álló gazdag vendégséggel inneplette meg. Ennek kézfitésére 30,000 tallért kívánt Hannoverától a' nevezett Fr. fő vezér, hanem sok kérésekre 10,000-rel is megelégedett. Ugy hallatik, hogy ismét két millió tallért kíván a' Fr. Kormányfő a' Hannoverai Vál. Fejedelemségtől contributio fejébe.

Stuttgardból Augusztus 25-ikén. Néhai Tigurumi volt kereskedő, most pedig az Orosz Cs. hadi szolgálatban lovasság Oberstere E s c h e r, a' kin hány hetektől ólta B r e g e n z b e n tartózkodik, egy irdetményt adott ki Fejedelme engedelméből, mellyben az Orosz Birodalomba való ki költözésre serkengeti a' maga hazafiai. I. Sándor Orosz Császár, így szól ezen hirdetményében, minden Helvétusokat, a' kik az ő Birodalmában le telepedni kívánnak, örömmel be fogad, és a' Fekete tengerre fekvő tartományiban minden familiának 60 hold szántó földet és szőlő termésre alkalmas helyeket fog adatni. Minden coloniistá szabadon gyakorolhattya maga vallását, és mind oda való utazására, mind le telepedésére előpénzt nyer, de nem elébb, hanem vagy G a l l a c z b a n (Moldvának Duna partján fekvő kis városában) vagy az Orosz határokon. Az útra, és le telepedésre adandó pénz, a' familiabéli személyeknek számához képest 350 — 500 rubelből fog állani. Ezek a' Coloniisták el nem fognak egymástól választatni, hanem mindnyájan egy kerületben lakni, senki közzülök hadi szolgálat vételre nem kényszeritetik, kvartélyosok sem lesznek házaiknál egyébkor, hanem mikor valamelly hadi nép helységeiken keresztül marsirozik. A' kine-

mes familiából való, épen azon jussokkal fog birni, mellyekkel az Orosz Nemesek birnak. Minden Coloniának tulajdon jurisdictiója leszen, ki vévén a' főben járó dolgokat. Mindenkor, a' mikor néki tettik, oda hagyhattya az Orosz Birodalmat, úgy mindazáltal, hogy a' koronának tartozandó adóffágát fizesse le. — Az első 15 elztendőekben semmi némű adót nem fog fizetni; ezen idő el telése után pedig 15 kopeket, avagy krajtzárt elztendőnként. — Kinek kinek szabad leszen fabrikákat fel állítani, és az Országon kívül kereskedni s. a. t.

Nagy Britannia.

Admiral Nelson (így szólak a' 13-ik Augustusi Londoni közönséges levelek) az Elba szigetének bé zároltatására, az Admiralitástól parantsolatot vett. Ennek birtoka nagy hasznára szolgálna Angliának, kiváltképpen a' Felső Olasz országi tengeri partoknak zabolán leendő tartásokban, — Még eddig meg lehetsz harmoniában voltak egymással a' Londoni és Madritti Királyi udvarok, de hová czélozzanak az utólsóbbnak nagy hadi és tengeri készületei, azt a' jövőndő idő fogja fel fedezni.

Az Albis, és W é z e r folyó vizeknek bé zároltatások sok ideig nem tarthat, a' Pétersburgi, Berlini, Koppenhágai, Stockholmi, sőt még a' Dresdai Fejedelmi udvarok is egyenlő erővel sürgetik azoknak fel szabáditatását.

Londonból Aug. 15 ikén. A' múlt szombaton költ udvari újság levelekből olvassuk, hogy Kir. Minister Lord Hawkesbury öly jelentéft tétetett az ott lévő neutralis Hatalmasságok követjeiknek, hogy Angliai Kir. Ő Felsége a' Génuai,

és Spezziai kikötő helyeknek bézároltatásokra parantsolatot adott volna az ott vigyázó Anglus hajók fő kérmányozóinak. E' szerént semmi neutralis hajóknak azokba bé menni, vagy azokból ki jönni szabad nem leszen. Kapitány H a l l o w e l, olly tudósítással érkezett ma reggel az Admiraltáshoz, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő Tanáts-hoz Amérikából, hogy a' Tabagói szigetet, Junius 30-ik napján a' Frantziáktól az Anglus hadi seregek el vették. Ez a' sziget azért nevezetik T a b a g ó n a k, mivel ott igen sok és jó dohány terem. Hossza nyólcz, szélessége négy mértföld, kikötőhelyei bátorságosak. Ennekelötte Angliához tartozott, hanem 1791-ik esztendőben a' Frantziák el foglalták. (A' Párisi Monitör ezen történetre azt jegyzi meg, hogy ezen szigetben 100 Frantzia katonánál több nem vólt, a' kiknek világos parantsolatjuk vólt a' Fr. Kormányszektől arra, hogy azt az ellenségnek első kérésére adják által.)

Nem régiben az a' hir szárnyalt Londonban, hogy a' Gibraltárban lévő Anglus seregek magok előjaroik ellen fegyvert fogtak 's pártot ütöttek volna. Ezt a' már közönségessé lett hirt a' Gibraltari katoná Commendantsnak Oberster D i l l o n n a k Londonban küldött officialis levele meg táfollya, melyben arról tészén a' Kormányszéknek jelentést, hogy az ő vezérlése alatt lévő hadi népnek legnagyobb része Németekből, 's kivált képen pedig Magyarokból áll; a' kik hét esztendőre capituláltak, és Gibraltárba lett érkezésekkor, már 8 hónappal anna'kelötte a' capitulatio ideje el telvén az Angliai hadi szolgálatból ki bocsátatni kívántak. Sokan közzülök el is bocsátattak mingyárt

akkor, de nem kevesen találtattak olyyak is, a' kik újabb capitulatióra léptek.

A' 15 ik Augususi Londoni udvari újság levelekben két hirdetmény iktatódott bé. Az elsőbnek rövid sumája oda megyen ki, hogy minden személyek, a' kik az ellenségtől el foglaltatott tartományokból valók; és Angliába kivánnak menedék helyet keresni, egyedül a' Harwichi, Yarmouthi, Doweri, Southamptoni és Grawesi kikötő helyekbe szállatnak ki. — A' másodikban olly rendelés tétetődik, mellyhez képest minden Angliában tartózkodó idegen személyek; 10 nap alatt Londonban menni tartoznak; és ezután vagy ottan, vagy azon várostól 50 Anglus mértföldre; és az Angliai kikötő helyektől 10 mértföldre lévő helyeken tartózkodhatnak.

Londonból Aug. 10 dikén: Lord Suffolknak, a' tegnap előtti parlamentalis gyűlésben ki jelentett projectuma; melly szerént a' jelenvaló környülállások közt egy, okos és sok tapasztalású ferfiakból álló hadi Commissiót, avagy tanácsot fel állitatni javaslott, nemi vólt minden siker nélkül való. A' leg jobb, és hadi dolgokban gyakorlott Anglus Generálisok közzül heten választattak ki, a' kik, a' Yorki Herczeg élölülése alatt minden nap tanácsot fognak a' hadi Cancellaria szálájában tartani. — Már a' végre is meg tétetődtek a' kivánt intézetek, hogy az ellenségnek Angliához való közelgetését lárma rudak, 's egyéb jelek által egynehány szempillantatok alatt lehessen a' táborba szállott hadi seregekkel és föld népével közleni. — Londonban még a' közönséges helyeken is azt beszéllek, hogy a' Frantzia eső Consul testvér öttse Bonaparte Jeromos azon

fogoly Frantziák közt legyen, a' kik nem régiben a' Martinique szigetből vissza felé jött, de az Anglus hajók által el raboltatott Frantzia hajókra fogságra estek. Ezt a' Londoni közönséges hirt a' Spanyol országi levelek megtáfolják, mellyek szerint a' nevezett ifjú Bonaparte, Spanyol hajókra a' Ferrol-i kikötőhelyben szerentséssé bévezett. Azok az Anglia Országi ifju hajadonok, a' kik ekkorig Francia nevelő házában tanultak Augullus hónap kezdetében a' Kálaisi kikötő helybe hajókra ülni, 's azokon hazájokba vissza menni igyekeztek; de a' Fr. Kormányzék rendeléséből mindnyájan le tartóztatnak, és nem is fognak addig szabadon bptsáttatni, míg az első Conzul feleségének két vérzerént való atyafiai egy 12 esztendő leányzó, és 13 esztendő ifjú, a' kiket Amerikából Frantzia Ország felé való tengeri útjokban az Anglusok nem régiben el fogtak, 's Londonban fogva tartatnak, szabattságba nem helyeztetődnek.

A' Dublinban, és Irriandiának több városiban el fogatott pártosok közt lenni mondatik Russel rebellis Generális is, tudniillik az, a' ki Irriandiának északi részében pártosságta indító hirdetményt adott vala ki. — Arról is bizonyos tudósítást vett a' Londoni Fő Kormányzék, hogy Irriandiának népes városában, Korkban is egy vezedelmes öfve esküvés nyilatkozott volna ki, mellynek a' Dublini támadás után lángot kellett volna vetni, de hogy a' Dublini rebelliseknek szerentsétlenségek a' Korki lakosokat térdre ejtette. Azomban az egész öfve esküvés ki nyilatkozott, és azok a' 18. nevezetes személyek, a' kik abban részt vettek, el fogattattak, 's tömlő-

tzökre hányattak. Ott is, tundsillik K o r k b a n sok puska, és egyéb öklöklö eszközkök találattak.

Portugallia.

Lisabonból írják, hogy a' Vasco di-Gama nevü 74 ágyus hajó' Kapitánya Scharniche, a' Közép tengerre való evezésre parantsolatotvévén, az Algiriai partok mellett egy Algiriai hajós-oftályra talált, a' melly egy fregátból és három 30—30 ágyus hajókból állott. Ezek bátran hozzá kezdettek a' viaskodáshoz: hanem nagy szerentséltenségekre, mivel a' Portugallus linea-hajó olyan derekasint fogadta öket, hogy 3 órai tsatázás után az Algiriai kissebb hajóknak ketteje el-süllyedett, a' harmadik el fogattatott, söt a' fregátot is olyan közel kergette a' parthoz a' Portugallus hajó, hogy mártsak 5 ölyi vólt a' tenger mellysege. Leg nagyobb örömeire szolgált a' gyözedelmesnek az, hogy az elfogott hajón 200 rab-szolgákat talált, a' kik között 12 Olaszok és 2 Portugallusok vóltak, 's már most szabadságoknak ör-vendenek.

Frantzia Respublika.

A' Meditzéi Vénusnak Párisba lett vitetésének alkalmatosságával, egy olly arany emlékeztető pénz veretett, melynek egyik oldalán ennek a' Vénusnak, a' másik oldalán pedig az első Conzúlnak mely képe vagyon. Ezt a' régiségnek első remek munkáját a' Florentziai ritkaságok gyűjteményéből nyerték a' Frantziák, mellynek nézésére már nem Olasz Országba, hanem Párisba kell az illy mesterséges mivekben gyönyörködö tudósoknak utazni.